

ДІЛО

Виходить щоденно рано.

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10., II. поа.
Конто почт. шал. 143 372.
Адреса телеграфу: „Діло—Львів“.
Нач. Редактор прийняв
від 10—11 год. передпол.
Рукописи
редакція не анертає.

ПЕРЕДПЛАТА
Місячно в краю 2000 Мп.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 10 фр. фр.,
Італії 10 ліри, Німеччині 300
м. марок, Швейцарії 3 шв.
фр., Чехословаччині 30 к. ко-
рон, Румунії 50 лев. Бол-
гарії 50 лев., Австрії 2500
кр. Зміна адреси 100 мп.

В справі оголошень
звертатися до Адмі-
ністрації.
ЦІНА
ОДНОГО ПРИКІРНИКА
30 Мп.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

Начальний редактор: ФЕДЬ ФЕДОРШВ.

КОНОПАТІ?
Пояснення на сторінці 8.

УЧЕНИКИ
вищих і середніх шкіл,
які хотять зосередитися у всьому прила-
д до писання і рисования купують найде-
шевше лише в складі паперу 6—10
С. ВАЙЗЕРА
Львів, вулиця Сикстусьна ч. 4.
Замовлення з провінції понагоду-
ється відворотною поштою.
ПОЗІР! Ціни конкурентні! ПОЗІР!

Український Театр Львівської „Просвіти“,
під проводом Миколи Орла Степанюка
дає в Львові в салі Музичного Т-ва ім.
М. Ласека при вул. Шашкевича 3., два
представлення:

СУБОТА, 23. вересня п. р. „Борці за
мій“, драма на 4 дії, Ім. Тогобачного,
НЕДІЛЯ, 24. вересня п. р. „Глигій,
ябоні павук“, драма на 4 дії Котля-
ницького. 738 1—1

Початок о 8 год. вечером. — Білети про-
дає „Народна Торговля“, а в день вистав-
каса театру, в суботу о 4 год. по пол. І
неділю о 10 год. перед пол.

Адміністратор театру — Товченко Юрко.

ДЕНТИСТ
ЙОСИФ РАППАПОРТ
734 приймає 1—4
— вул. АКАДЕМІЧНА Ч. 10. —

розбіжність і дійти до приемливого
для обох сторін компромісу, зале-
жить дальший розвій подій на
окраїнах Європи, а може і в цілій
Європі.

При вміні адреси просимо не
забувати подати і поперед-
ню свою адресу.

3 Волині та Холмщини.

Володимирщина перед вибором.

Довго обговорювалося в укра-
їнській пресі питання: приймати Во-
лині чи не приймати участі у вибо-
рах до польського союму й сенату.
Остаточно Українці Волині при пра-
ці, в розгарті передвиборчої акції.

Які труднощі можна стрічати в
такім випадку, ми знаємо з прак-
тики минулих літ у нас. Але ж все
це не може навіть зрівнуватися з
труднощами, які стрічає малий гур-
ток української інтелігенції при пе-
редвиборчій акції на Волині.

Інтелігентних сил — зовсім об-
маль. Немає кому працювати в по-
вітових центрах, не говорючи вже
про село. Немає людей, яких мож-
на би протиставити сильній агітації
найріжніших польських партій, що
щораз то обильніше лізуть на села.

Крімшн темрява, що окутує
нашого Волинця — це чинник, я-
кий улегчує облесити працю ріж-
них агітаторів ворожих його інте-
ресам. Треба би принайменше в
кожній волості влаштувати віче,
а для цього не має потрібних лю-
дей. Страхне получения з селом,
брак почти, відомі волинські осінні
шляхи, надпрограмова цензура по-
сидок до села місцевих „вуйтіл“
і постерункових — це чинники, які
унижують останній спосіб
порозуміння з селом.

Засоби, які складаються з до-
бровільного оподаткування свідо-
мих Українців міста, далеко не
можуть вистарчати, коли за надру-
кування відозви в 2000 прим. пла-
тить Український Виб. Комітет
40.000 мп.

До всього того треба додати
ще ті докази „свободи“ передви-
борчої акції, які з ласки своєї дає
Українцям місцева польська влада,
(закон виданий для цього на Во-
лині мабуть не обов'язує) для зразку
подає:

Війт вербської волости стримав
якийсь наказ, яким забороняється
Йому влаштовувати якінебудь віча
чи збори в його волости без до-
зволу поліції.

В с. Могильно тої волости по-
ліція заарештувала та відставила до
Луцька солтиса і одного селянина
того села за те лиш, що вони по-
сміли прочитати і розяснити селя-
нам відозву Українського Виб.
Комітету.

Староство конфіскує відозви

Виб. Комітету лише тому, що пи-
шется в них „неправду“ про забо-
рону відкривання українських шкіл
чи про те, що їх немає.

Відпоручники Комітету стріча-
ються на кожнім кроці з питання-
ми: „кіо рани pozwolil agnować?“

В селі Хмелеві польські осад-
ники з киями відібрали легітимацію
у відпоручника Комітету і грозили
Йому побоями, як що посміє агі-
тувати.

На станції притримала поліція
делегата села Ляшок на зїзд в Во-
лодимирі і вправді його випустила,
але відібрала від його всі відозви,
які той віз на село.

Від виборів усунена майже всі
українська інтелігенція за браком
„підданства“. Грають тут рішачоу
ролю давні царські станові книги,
в яких не поміщувалося „разночин-
цев“, що склалися з учителів,
ріжних урядовців і духовенства.

Не зважаючи на все це Укра-
їнський Виб. Комітет Володимира
напружує всі свої сили, щоби селян
належно підготувати до виборів.
З подивом треба дивитися на пра-
цю людей, які з цілою енергією
взялися за зовсім нову для себе
справу і ведуть її вповні успішно
та подають надію, що доведуть
селян свого повіту до виборів
вповні підготованих, свідомих ваги
хвилі і свого обов'язку при виборах.
Тр. Т.

Пач Юцковський „уживає“.

Волинський куратор п. Юша-
ковський, який повнявав сотні
українського учительства з посад,
дає дальше відчувати своє „urze-
dowanie“. В 1922—1923 шкільним
році заборонив викладати українську
історію не тільки в державних по-
чаткових українських школах, але
і в приватній українській гімназії
в Луцьку.
„У. Ж.“

До виборів.

В Сарнах засновано 7. IX. по-
вітовий український виборчий комі-
тет. Першим кроком „wzbrórgasy“
комітету з адміністрацією був на-
пад старости п. Скужинського на
голову комітету п. Дружинського,
бо такий комітет на думку п. ста-
рости Сарненського не є легальний
і не може існувати, бо не предви-
джений законом виборчим. „У. Ж.“

Італії. Ця остання найскорше зро-
била відворот, зрікаючись своєї
частки в Малій Азії і тим чином
настроюючи прихильно до себе ту-
рецький уряд, з котрим десять літ
тому воювала в Триполісі. Франція
пішла ще далі. Вона зреклася Кі-
лікії в користь Туреччини, отво-
рила ангорському урядови до-
ступ до моря, відступила армії
Кемалю паші зайве їй озброєння.
Кемаль паша, спомаганий і захо-
чуваний до боротьби з Грецією, а
властиво з Англією, з одного боку
Москвою, а з другого Парижем,
ладився до удару. Перш усього він
підготував 300-тисячну, прекрасну
армію і розпочав наступ. Перший
удар був спрямований на полудне-
ву грецьку армію, котра відразу
розсипалася. Ще тяжча доля стрі-
нула північну армію біля Ушаку.
Начальний вожд грецький і кіль-
сот офіцерів попало в полон, а
здеморалізовані жовнірі переміни-
лися в розбіжничо-грабничий ва-
таги. Дня 10. вересня Кемаль паша
заняв Смирну і ціле Малоазійське
побережжя.

Турецька перемога в нівещ обер-
нула грецькі мрії і поважно захи-
тала англійською всемогутістю на
Близькому Сході. Кемаль паша,
союзник большевиків і комбатант
Франції в її боротьбі з Англією,
став паном положення. Англійське
визнання до замирення він трактує
визиваючо, жадаючи віддання Цар-
городу, Тракії, розуміється, цілої
Малой Азії і привернення Болгарії
коридора до Егейського Моря. Ан-
глія в першу чергу хоче задержати
пановання над Дарданелами і до
цього вдержання свободи проливів
мобілізує Францію й Італію. Цар-
город може бути під деякими умо-
вами отворений Туреччині. Поруч
з тим Англія вказує Югославії й
Румунії на небезпеки, які їх ждуть,
колиб Турки знову всадовилися на
Балкані. Поруч з тим Ллойд Джордж
завинає домінію прислати військові
сили до Європи, щоби виключити
всякі можливі несподіванки.

На тім підкладі родяться по-
гляди про неминуєть нової всен-
ної загрози, котра в зложених
відносинах сучасного життя може
перемінитися в новий світовий по-
жар, може відродити події з чоти-
роліття 1914—1918. Чи аж до цьо-
го дійде годі сказати, але не пе-
речним фактом є, що розбіжність
англійсько-французьких інтересів на-
ходиться в дуже острій фазі. Від
того, як поведеться зменшити ту

Пр. 2967. В Імені Річнопольної Поль-
ської! Суд окружний харний яко Трибу-
нал пресовий у Львові рішав на внесок
Прокураторії Державної, що зміст часо-
пису „Діло“ ч. 14. з дня 16. вересня 1922. в
артикулах під наголоюм: 1) „Шляскає
мешает“ між словами: „наслідки“ а „о-
сподарин“, „жессыга“ а „господарка“, „на-
слідки“ а „господарка“, „блуги“ а „в Бо-
риславні“; 2) Пресовий бандитизм а „наст“
між словами: „перед“ а „судом“; 3)
з польських справ - під тип. „Благодаря“
по польськой мові; 4) „Jak tego do do-
woga“ між словами: „Гал чині“ а „не при-
знає“; 5) „Арештувати“ між словами: „до-
ни су“ а „ше“; 6) „Жночій Вистипа“ з нави-
сом „Польські вибори і наше жіноцтво“
між словами: „урин“ а „цей“, „покидати“

а „жіноче“, „населення“ а „Місна“
містить в собі єство людину з 88. 65 а. к. і
доступна з 88. 301 і 305 а. к. узяв
доказу в дни 15. вересня 1922. р. кон-
фіскату за оправдану і зарядна знищен-
ня цього накладу і видав по думці § 493
п. к., наказ дальшого розширювання того
друкованого писма. Заразом видав наказ
відвільчальному редактору той часиски
щоби са рішення помістити безплатно в
найближчій числі і то на першій сторінці
Незважаючи на того наказу потягав за со-
бою наслідки предвидажені в § 21 за-
друк з 17. грудня 18. 2. д. п. з. № 6 ах
1863, а іменно засудження за поруше-
ство на грошну до 4.0 Мл. — Львів, дня
15. вересня 1922. (Підпис ісхотний)

10. вересня в Луцьку відбувся

„Еко де Парі“ доносить, що югославянський міністр закордонних справ Нінчіч заявив французькому урядови, що бєльградський уряд не противиться приділенню

„Матен“ доносить, що Французський посол в Лондоні в час свого побуту в Ферін Офіс представив спосіб, як Франція задумує поладити справу мира на Сході. Франція не буде боротися по стороні Греків і протягом 24 годин відкличе свої війська з нейтральної полоси, щоби не лігти до конфлікту з турецькими військами.

Шайть жортов на будову пмятника на
могилі Аєса Мартавича до Пол. Тон-а
Кредитного „Віра“ в Раді Рудькій.

передмістю Запереків скоростріляю сотно з 8-ма скорострілами. Справджено також відділ військової жандармерії і розміщено в домах українських громадян. Жовнярі твердять, що це „карга експедycja“ і господарять з него титулу піста вподоби. В селі Молодові забирають пашу і дрова, а крім того кожний господар має даром набити соломомо 2 сінники, які присилається з військових казарм в Любачеві. Всякі зажелання у старшині кінчаться аргументом „tak trzeba“, „macie Ukrainę“. Повіт. комісар по-

розпучний журбі, хочби тебе повир-
зили й брутально подавили.
Нехай тобою не жермують ні

в Любачеві гравіть ще двома ескадронами кавалерії.

А пошукування агентів скінчили тим, що на злобії доноси місця го шумовиння арештовано 12, п. м. 3-х українських студентів, а саме: Юрка Лашкевича, Ярослава Мачаловського, Богдана Куличинського, Гонца Сохана і Івана Вахнячана. Останнього по переслуханню випущено на волю, а прочих відправлено під ескортою до Львова „на dalszego śledztwa" і де знаєно в арештах при вул. Сапінги. Тут попереслухано їх ще раз, зроблено з усіх фотографічні і дактильоскопічні відбитки, як з яких злочинців. Ночію 16. п. м. відставлено їх на вілью до Любачева і випущено на волю. Місцеві Поляки, які не тямалися з радости підчас арештовання, тепер не тямляться зі злости, що їх так скоро випущено.

Бибух бибі.

Як доносить „Kurjer Stanisławowski" в селі Угорники пов. Станіславський, невідомі особи вкинули бомбу через вікно до помешкання вата Прохора Чубея. Бомба експлуодувала, але не убила вата. Війт побіг на подвір'я і на дверях побачив напис: „Смерть хруням"! Значить виконано за те, що згаданий війт заявив свою готовність взяти участь у виборах і активно допомагав Полякам у передвиборчій акції.

„Kurjer Stanisławowski" подають новинку накликує до реванжу помісти на Українцях.

Підпади.

„Gazeta Codzienna" подає 4 випадки підпаду в Долишині і то на протязі одної ночі: В Долині спалено будинки у Юзефа Кубольця. Перед підпадом обитою стодолю бензиною. Згоріли всі будинки враз із живим інвентаром, вартости 7 мільонів. У Кароля Мікульського підпалено стодолю із збіжжям і будівельним матеріалом. Шкода виносить 5 мільонів. У Михайла Халуцького згорів дім облитий бензиною.

Втрата 2 мільйони. Так само спалено дім люстратора державних лісів Грешля. Школа 5 мільйонів.

Біля Перемишля в Бучковичах згорів фільварок з величезними магазинами збіжжя. Загальна втрата 100 мільйонів. В селі Машковичах горить двір із стиралми збіжжя. Заграбу пожежі гучно на просторі кількадесять гільометрів. На фільварку Єлінка пов. Рава Руска горить фільварок князя Сапінги. Шкода вносить 42 мільйонів.

На лінії Сапінжанка Честин невідомі особи пірвали телеграфічні дроти. Те саме сталося на шляху Камінка струм. Милитин.

Всю вину приписує „Codzienna" українським „боюфкам" і нарікає даліше, що ані одного винуватця не арештовано і досі.

Прати-бачі відзиви.

„Kurjer Stanisławowski" повідомляє, що в Стрийщині і Скільщині між населенням появилися українські відозви із закликом до „різні Ляхів" підчас виборів. У відозві сказано, що панування Польщі незадовго скінчиться. Відозву підписав: „Командант повстанців Йосиф Романюк".

Н ві п'дпа.

Як довідаємося, невідомі особи підпалили збіжжя в дворі княгині Лосьової в Хотині біля Калуща.

Вбивство делегатів до В'єршні.

„Земля і Воля" доносить, що біля Вербіжа в Коломишині зарізано одного із членів гуцульських делегацій, які їхали з чодобитною до Пілсудського.

Обезпечуйте від огню ошої будинки, збіжжя і пашу в Товаристві Взаємних Обезпечень „ДНІСТЕР" у Львові, вулиця Руска ч. 20. 1-14

„Селянсько-радикальна партія“.

Павло Лаврук виступає на ширший горизонт.

В хвилі, коли українське громадянство Сх. Галичини заняло міцні оборонні позиції перед суцільним походом на елементарне право народу, коли всі верстви, всі суто українські партії зєдналися до спільної праці й оборони, на політичний горизонт виступає безсоромний стулайка з Іспаса п. Павло Лаврук.

Допускаючи можливість, що й п. Павло Лаврук може і повинен

бути чесною людиною, помістили ми 3. п. м. його лист до Редакції, в котрім він прилюдно заявляє: „кандидувати на старостинську, ані на ніяку иншу хрунівську лісту навіть не думаю, о мандат не запобігаюся, а поступлю при виборах так, як всі инші політики і чесні люди. В кождім разі не иначе, як увесь український загаль".

Так говорив і бився в груди п. Лаврук дня 3. п. м., а вже дня 10. п. м. поступив зовсім инакше. Зрештою, даємо слово нашому дописувачеві:

Безвідкличне хотіння, міцна воля — се вже до половини звершена доля.

В труднощах не угнуся, на закритих стомах не спинося, а й наче кінчати метнуся. Скала провалиться, провал сьйвом осіниться й новий шлях промоститься...

Зневіру покидай, кровавим потом поле скрапляй, а до величної мети поспорай!

Безумний, хто хорониться, хоч батьківщина в судорогах вється, чи партійний принцип не пощербиться?

Як діло сповняєш, так теж душу прибираєш.

Артист, хто великим у малому починає, одно до одного складає, рівняє й на сьому монументи зводить.

Не сей великий, що шумно, заповідає, а той, хто вірно й переможно кінчає.

Над ким нагода, випадковість бере владу, той стрімголовно летить у поневольну загибаль.

Незломної точности пильно бережи й часову діленницю безпідмовно держи, то не світ над тобою, а й ти над світом станеш горою.

Справжньо той живе, чий дух переможно по спіненому морі пливе, чий сумління трюмфно гряде,

В неділю, 10. с. м., після Богослуження прийшов на площу перед церквою в Іспасі б. радикальний посол Павло Лаврук в намірі вголосити кандидатську бесіду. Спізнівся, застав мало людей. Говорив: „Ми Русини (не каже вже Українці!) мусимо мати своїх послів!" Хвалився, що п. староста дав йому власть реорганізувати „Січ" і „спілки народні" і то без повідомлення староста. Яка безсоромність у того чоловіка! Він же простав допис в „Голос. Вістнику" з 22. серпня ч. 147., наче він не кандидат на польського посла.

Люди обіює Павло Лаврук різні благодаті, коли стане послом. От — казав — я вам вже виповив у п. старості, що не буде платити по 5 мп. за кількастий дріт. (Чекайте пане посол, по виборах буде инакше...). Треба признати, що Павло Лаврук знає на якого хробачка рибу ловити. За Австрії обіював Гуцулам ліси і пасовиска. Чому не розказ? Кажуть, що як їхав в „салоні", то йому хтось мапи вкрив. Сміються! Павло Лаврук є старостинський кандидатом і мусить вийти. Як не будуть голосувати Українці, то будуть голосувати Поляки. Видно, Павлови Лаврукові засмакував „гуляш" в віденських реставрацях і він хоче за всяку ціну дістатися знов до панського стола.

А вже вершком цього ганебного поведіння п. Лаврука є його „маніфест". Приводимо уривки того „маніфесту" на вічну ганьбу і сором:

„Товариші Радикали і Січовики! По 8-літній перерві нашої славної діяльності відзиваємося отсе перший раз до Вас, Товариші. Наші політичні вороги народи, що тепер трудовиками звуться, поліцтво, капітали та всякого рода доморослі хруні тишилися і затирали собі вже з радости руки, що ми загинули на війні. Тимчасом ми віджили. Ідея радикальна неміруча, як довго жие прибитий алидиний мужик і сільська біднота. Дух Драгоманова, Павлика і инших борців за селянську долю кличе до нас із могил: Єднайтеся і гуртуйтеся селяни в Селянсько-Радикальній Партії і Січах! На днях появиться наша селянсько-радикальна часопись, орган селянсько-радикальної партії. Робіть у кождім селі віча і збори. Беріться разом до організації, бо тільки в організації сила народа! Не дайтеся, Товариші, збаламутити тільки провокаторам і шкідникам народньої справи. Всяких чорних духів, які підбурювали Вас до каригідних діл, гоніть геть від себе і дайте їм належну хлопську

відправу. По всякі поради, як відновити „Народну Спільку" чи „Січ" звертайтеся тільки до бувшого радикального посла Павла Лаврука в Іспасі, пошта Коломиш, куди належить звертатися також в справах селянсько-радикальних видавництв. Коли хочете устроїти віче чи збори, то зверніться рішуче до нього, а він або сам приїде до Вас, або хто инший із селянсько-радикальних бесідників і організаторів".

Ось в яку дутку грас п. Павло Лаврук. Під плащиком організації „селянсько-радикальної партії" хоче абаламутити селян, розбити їх на атоми, здеморалізувати, зяпругти в чужий ридван. Але наші селяне певно запитають його, під якими умовами від одержав від п. старости „власть реорганізувати „Січ" і „Спілки народні" і то без повідомлення староста"?

Тому, селяне, дайте позір на цю ошукачу, юдину роботу п. Лаврука!

Ким нікат.

Секретаріят Української Радикальної Партії у Львові подає отсим до відома всього українського громадянства, а особливо до відома всіх членів партії, що новоповсталій анонімний „Організаційний Комітет Селянської Радикальної Партії", який скривається за особу бувшого посла Павла Лаврука, не є партійною установою Української Радикальної Партії.

Остерігається наше селянство перед злочинною роботою зрадників, які домляють під сучасну, історичну хвилю наші карні ряди і надживають в своїх відозвах для своїх темних цілей великих Духів Драгоманова і Павлика.

Заразом подається до загально-го відома, що заподана польською пресою відомість, будім то би д-р Кирило Трильовський стояв в близькім контакті з тою загадконою спілкою, зовсім не відповідає правді.

За Секретаріят УРП. у Львові: Д-р Ілля Салагуб секретар партії, д-р Іван Волошин, Осип Навроцький, Остап Павлія.

ВП. Передплатників в Чехо-Словаччині присимо отсим скласти передплату за наш часопис в Банку Чеських Леґіонів в Празі на конто Видави. Спілки „Діло" у Львові, а нас повідомити листівкою. — Адміністрація. 1-4

здуна хвилина, ні тьмава година, ні запада піднебіння, тільки нехай тебе пильнують і чарують характер та сумління!

Хто слезами вмивався, з найтішим терпінням змагався, той в глибинах поринає, тайни розкриває, готує горе влекшає — його в недолі кожний радо стрічає.

Що швидко пощаститься, гнеть знову розліється.

Природа не знає скоків — тривлого нічого не здвигасться серед бурливих потоків — усьому потрібно правильно кружляючих, добірно зрівняючих соків...

Не гонім тут за щасттям, як спрагнені до водиці, як скотяга до травини... Доля й недоля — се пильна двосліпність і правді.

В шумному життєвому морі світять три ясні зорі: боротьба в хартівні, перемога в лихий годині, допомога в скруті й хвилині.

Не можна забувати й без погубности облишати: стежинна до соціальних висот і до розсіпаних по найкрайніших шляхах духовних пілюгот.

Окаяний злочин, прапор на посылу покидати: не дарований теж свійого завдання не розібрати й самому собі життя відбирати.

хоч метільна буря з осередка й наверх гримязнично гуде.

Хто ти, пізнаю не в святочному строю, а й похиленого над буденною дрібнотою.

Геструха — цокотуха — посестра злого духа.

Жінці, що пустилася на пси, моралі не прав, чести не паси.

Не журіться, не горячіться, а й до життя твердо поверніться.

Близь вас садок чудово квіте, а ви спите й не глядите.

Буря гуде й ніч приїде, а що буде? Ви плили й життя розгубили.

Любити, значить, душу й тіло святим огнем запалити, могутніми зробити та божеськими крильми до високих зривів обдарити.

Короткий забутий момент, у грайках, забавках початий — довгий потім елемент і шлях тортурний, заклятий.

Та тут ніхто нічого не договорилося — вночі все повторялося й повторилося. Гуляє могутній демон — блискають злудні світла з під зашлон...

Без великої, чаруючої любови куються для подружжя незривні окови.

Передподружні почування провір — витонченою мірою промір: Чи

могутня стихія над вами витас й та смним чаром ества притягає?

Не дурманьте себе пустими словами, а й витрібувайте взаїмно злучними душами.

Жінка, що жіночість „потеряла", з усім майном на затратне впала. Обсипається подружжя мораль — одслотється груди у глибоку відаль... Не своєму, а й чужому... Плаче душа біля порога — грається змисл перемога.

Змислові розгони міри не знають — з шумом греблі зривають і все гублять, заливають...

Якщо душа без високої мети, мусить у шалений танець свята йти...

Уяво скаменіє — з дикою клекіткою розхвостаних змислів не дружить!

Хочеш матірню стати — мусиш світ і життя піднести...

У найвищому почитанню по-другу май, а ти подруга духом здогоняй!

Що душу вбиває, саме се й тіло розкладає...

Якщо одно в однім не сплелось у вічній вірності, безсмертній спільності, то теж вони не найшлись на екстазній висоті і в ласк обильності...

(Продовження буде)

Справа Східної Галичини перед Союзом Народів.

Женева. (ПАТ.) Комісія п'яти делегатів влучила до порядку денного загального зібрання пропозицію Фільдінга в справі Східної Галичини й передати її політичній комісії, яка має афритувати її на загальному зібранні.

Женева. (ПАТ.) Автентичний текст пропозиції Фільдінга в справі Східної Галичини звучить так: «Зібрання Союзу Народів поновлює побажання другого зібрання з дня 27. вересня 1921 р., яке має на цілі, щоб Рада Союзу Народів звернула увагу головних союзних і зацікавлених держав на урегулювання з найближчим часом політичного становища Східної Галичини».

Женева. (ПАТ.) Політична комісія, полагодивши пропозицію бельгійського делегата Брукера у справі Грузії, приступає до наради у справі Східної Галичини. Сербський і чеський делегати виходять тоді з сали наради. Канадський делегат Le Ro-

іо мотивує, як заступник Фільдінга, пропозицію делегатів Канади у справі Східної Галичини. Польський делегат Ашкенази намагається довести, що Союз Народів не має права торкатися цієї справи; Ашкенази агадує про автономію, яку польський уряд годув для Східної Галичини. Білоруський делегат Сідаківський виглошує промову про злидні українського населення Східної Галичини під польською окупацією. Після того комісія приймає без дальшої дискусії пропозицію Фільдінга до відома та передає її зборам Союзу Народів.

В останній хвилині отримуємо таку телеграму:

Женева 22.

Резолюція прийнята зібранням. — Витвицький.

„Temps“ про англійсько-французько-італійську конференцію.

„Temps“ обговорюючи перебіг французьких переговорів, висловлює відношення до спільної децизії Понкаре, Керзона, Сфорци відносно скликання в найближчій одужині конференції в справах близького Сходу. Ця перша децизія — говорити „Temps“ — є свідомством доброї волі трох великих держав привернути спокій на Сході. Бажаючи миру з боку Франції та Італії зразу ясно стверджено: ініціатива в справі скликання конференції вишшла саме від італійського уряду, а французьке правительство посунулося в цій напрямі аж до вицощання французького війська з Чанку, щоб таким чином усунути всяку можливість оружнього конфлікту з кемалістами. Відносно англійського правительства — так воно мимо приготувань, які Турки могли би уважати за політику насильства також змагає

до мирної розв'язки східного питання; не виходить вже з сього факту приїзду лорда Саймона до Парижа, що дало змогу до замішування справжньої конференції французької, англійської італійської. В тих умовах — пише „Temps“ — можна дивитися в будучину з більшим довіром, як перед кількома днями. „Temps“ доручує як найбільший успіх в доконечнім унормуванні справи, бо події доказують наглядні, що годі даліше приношувати метод очікування, в налі, що справи корисно складуться, що міжнародні сварки самі собою скінчаться і народиться мир як результат загальної переваги народів. Цей метод, даліше приношуваний, був би фатальною похибкою, якої цивілізований світ ніколи не простивби.

Вандалізм.

Львів, 22. вересня 1922.

Українське громадянство м. Львова пережило вчора важкі хвили. Злочинна рука вандала і варвара підпала вибуховий матеріал під будинок „Прогресу“, намагаючись висадити його в повітря, а що найменше зрушити з основи. Та злочинні задуми нікчемних Ульстерів мимо поважних спустошень не дали сподіваного для злочинців успіху. Будинок „Прогресу“, в котрому містяться численні українські товариства й інституції, як: Книгарня Наукового Тов. ім. Шевченка, крамниця „Відбудови“, Краєвий Союз кредитовий, Повітове Товариство кредитове, канцелярія Українського Педагогічного Товариства і „Рідної Школи“, канцелярія заведення Тов. „Прогресу“, редакція „Діла“ і „Свободи“, а особливо друкарня „Діло“ з великим цінним машинним відділом, — так само гордо знімається в центрі прасторого Львова сьогодні, як він знімався вчора.

Вибух.

В четвер вечером біля 8. год. оглушив мешканців ринку страшний вибух. Дегонція була така сильна, що її було чути майже в цілому місті. Негайно, як на команду з'явилася в будинку „Прогресу“ піша й інна поліція, ціла хмара агентів різного віку, покрово, вигляду, убранных скромно і виставило, даліше похорон сторожа. Команду над тією вестрою поліційною пожежною армією обняв комісар Кайдан. На місці завантажили й вишлі поліційні достойники, а саме дир. Райнлендер командант дер-

жавної поліції Лукомські і командант окружної поліції Вічинські та багато всяких ранг комісарів.

Під будинком „Прогресу“.

Коли під будинком „Прогресу“ з'явився редактор „Діла“ йому представився дивний вигляд. Поліція походжала під будинком з найкращими багнетами, також у воротах каменисті стояло трьох туго озброєних поліцаїв. Половину ринку від „Прогресу“ зайняла кімната і піша поліція. Між товпою крутилися поліційні агенти і жадно наставляли свої чуткі вуха. З брами каменисті виходили все нові постаті, то знову нові входили в сінці. Що хвиля розлігався оклик: „А, ю вбої!“ Редактор „Діла“ звернувся до ком. Кайдана, щоб його випустити до середини, тим більше, що він не чужий в будинку „Прогресу“, як інпр. справознавець „Всего Нового“, чи „Газети Вечірньої“, мусить бути в редакції, щоб випустити газету. Це йому зрештою правдо належалося, бо він бажав тільки дістатися до власного льокалю, в котрому господарить поліція в неприсутності власників. Ком. Кайдан обіцявав „зараз, зараз“, постійно зникав в товпі, а тимчасом на припущення інших поліційних можновладців при шпалах і революерах, поліцаї безумовно приналювали, щоб покинути хідник біля „Прогресу“. Протести нічого не помогли. Стало явним, що поліція всіма фібрами душі бажав, або їй не перепиняти в урядовенню.

Будинок „Прогресу“ оставав в темряві, тільки в кімнатах Красного Союзу Кредитового на і-шому по-

ПАПЕРЦІ „ОКСАНА“

вже появились.

Замовляти в „Союзнім Базарі“

Львів, вул. РУСЬКА 20.

версі було ясно. Там дістався через інтервенцію у дир. пол. Райнлендера нач. дир. інституції п. Омелян Сасевич в супроводі мец. д-ра Степана Шухевича. Цей останній, незабаром виїхавши з Союзу Кредитового, повідомив гурток українців про внутрішні ушкодження.

„Варуга під Прогресом“.

Ред. Федорців явився вдруге під „Прогресом“ в супроводі п. директора д-ра Степана Федака о год 10:40 вночі, знов домагаючись впусщення до середини, тим більше, в кімнатах редакції зблиско світло. Це знак, що там господарить польська поліція без свідків. Між д-ром Федаком і ред. Федорцевим з одного боку — а ріжними комісарами поліції з другого прийшло до різкої виміни смів ком. Кайдан віддавав вже домі і тим виправдував невпусщення інтересованих. Якийсь комісар вже був згодився впустити інтересованих, та в тій хвилі вправ притиснутий оклик агента, що — мовляв вони (себто українці) „moga pousuwać“. Що саме „pousuwać“? — Господь знає. Вислід цієї другої спроби був такий самий, як і першої. Поліція виштовхала їх на приказ комісарів, з під будинку „Прогресу“. Годиться зазначити, що всі підрядні комісари і агенти поводитися в відношенні до інтересованих крайню грубо, негакторно і навіть визизуючо.

Злочинні погрози.

Вже в четвер вечером почали ширити у Львові доцільно поширювані відповідно в антиукраїнському дусі коментарі згоди, що — мовляв — Українці, баюючи висадити суд після процесу Федака і тов. заховавши експонат, котрий передчасно вибух. На жаль, такі інформаційні згоди подавали польським репортерам, як н. пр. ославленому Данилюкові й члени поліції. По Львові розійшлася погословка про склад експозиту в домі „Прогресу“.

Арештування.

Що того самого дня арештовано возного „Прогресу“ та двох зоасім непричасних до „Прогресу“ людей: капларського майстра Оглі і М. Бодака. Арештовано їх через те, що — почувши вибух, кинулися в сінці „Прогресу“, щоб поглянути, що там діється. Після спокійно удалася до поблизького шинючку Агліа, де їх арештовано. Польська преса розтрубіла з того приводу про арештування трьох українських академіків.

Цілу ніч з четверга на п'ятницю поліція окупувала цілий дім „Прогресу“, нікого не випускаючи, ані не випускаючи. Зрештою, це останнє не могло мати ніякого пристосовання, бо в будинку „Прогресу“ немає приватних мешкань, за винятком сторожів і возних. Таким чином в домі не було нікого через цілу ніч, хто міг би спільно з поліцією слідити дальший хід подій.

Другий день.

П'ятниця застала будинок „Прогресу“ в тому самому вигляді, що й попереднього дня. Так само впроді стирчали багнети поліцаїв, так само вешталися й бігали комісари. До середини впушено вже урядуючого голову Тов. „Прогресу“ д-ра Івана Брика, секретаря „Прогресу“ Степа-

на Шаха, директора канцелярії Магальса і бухгалтера Павлика. Означе поліція ніяким чином не хотіла впустити до середини редакторів „Діла“. Це привело до ред. Федорцева і п. Вол. Целевича улатися до дир. поліції Райнлендера і за-протестувати проти поведінки поліції.

Не входячи в меритум четвергової події перш усього запро-тестовано проти небувалою в цілї світі поведінки поліції, котра господарить в льокалях українських інституцій без участі і контролі інтересованих. Звернено увагу на ярку протизаконність подібного по-дус-а procedendi при трусах. Дир. Райнлендер і присутний там ком. державної поліції Лукомські намага-лися заперечувати дійсний стан. Вислід цієї інтервенції був такий, що впушено ред. Федорцева і п. Целе-вича до нутра будинку „Прогресу“.

Внутрішній вигляд будинку „Прогресу“.

Увійшовши через сильну поліційну заставу до середини, гляда-чеві представляється понурий вид. В стіні сіней, по правому боці, де нахочаться бічні залізні двері до книгарні Шевченка, вибуховий ма-теріал вирвав частину стіни зав-більшки п'ятора метра висоти і май-же пів метра в глиб. Там біля за-лізних дверей нахочались закріп-лені залізні дверцята два углибле-ня. В одному містився великий до-длинник до мірення електрики, а в другому кабелі, що веде до маши-нового відділу друкарні, а голівно до великої двоповерхової ротатив-ної машини. Заміх був, очевидно, спрямований на друкарню та на частинне зрушення доми. Тільки що наступила помилка. Вандаз замість вложити бомбу у углиблення ка-белі, вложив її в мірник, чим виявив свою крайню необачливість з до-мом „Прогресу“.

В вибуху повилітали всі вну-трішні вікна, відломки бомби чи всаджені там набой пробіли стелю в одній з кімнат на першому по-версі, порох і курява з гілею і це-гли та розбите шкло застелили чер-вонано-сірою верствою всі сходи і веранду.

В середині, як і перед будин-ком, маса поліцаїв, унформованих і агентів. З першого погляду звер-тає на себе увагу молодий блон-дин, живий і рухливий агент поліції, котрий називав себе Хмельов-ським і навіть погувається до того ступня зарозумілості, що іменує себе братанцем відомого історика польської літератури П. Хмельов-ського. Цей то непоказний чолов-чина ширяє по всіх усяодах вер-тяться як живе срібло, шугає з од-ного кута в другий, беззастанно перемірює сходи з поверху в низ і навпаки.

Годиться мимоходом зазначити, що цього поліційного службовця, котрий називав себе: Хмельов-ським, бачили в сінях „Прогресу“ че-рез останніх кілька днів з ряду, і то звичайно вечером. Бачили його і в четвер біля місця, де скоївся вибух, на яку годину перед ви-бухом.

Жертв в людях не було ніяких, бо той, що підкладав вибуховий матеріал, не знав, що в четвер с українське свято, та що нікого в будинку не буде.

Труси.

В п'ятницю продовжувалося труп. Незвичайно докладно переведено труси в кімнатах і магазинах „Просвіти“, адміністрації й друкарні „Діла“, в Краєвм Союзі Кредитовім, в переплетні „Просвіти“. В часі ревізії в кімнатах „Просвіти“ скликав судова комісія, зложена з слідчого судді і прок. Павликовського. Оглянувшись сюди-туди, комісія зникла.

Труси тривали цілий день до пізнього вечора, унеможливаючи якийсь хочби примітивний рух в інституціях. Через те не могло пов'язатися ні чергове число „Діла“.

8 польських справ

Охорона мешканців.

Більшість конвенту сеніорів варшавського союму поставилася негативно до проєкту уряду про зміну закону про охорону мешканців (льокаторів), так, що біжуча сесія Союму не буде торкатися цієї справи.

Польща і Австрія.

Міністр закордонних справ Нарутовіч заявив, що Польща стоїть на становищі необхідності зберегти державну самостійність Австрії. Польща готова причинитися до санації австрійських відносин поставанням харчів. Польсько-австрійські переговори про торговельний договір повинні невдовзі увінчатися успіхом.

Польща і Дарданелі.

Міністр Тарговскі заявив, що

бо поліція не допустила до льокатів видавництва ні членів адміністрації, ні склалачів, ні машинозлого персоналу. Щоби цьому запобігти о год. 1-шій явилися з директора поліції о. рад. Лопатинський, рад. Федорів і п. Целевич. На основі телеф. нічного порозуміння з ведучим слідство ком. Кайданом, дир. поліції обіцяв, що о год. 2-ій все буде покінчено і буде уможливлений нормальний рух. Однак виявилось, що це є тільки „обіцянка-ціпанка“. Опісля пересунено закінчення на год. 4-ту, згодом на год. 5-15, далі на 8-му вечером, а вкінці на 9-ту рані в суботу.

(Докінчення буде.)

Польща і Румунія займають однакове становище у грецько-турецькому конфлікті, а саме, що домагаються збереження свободи проєктів.

Польські вибори.

Поміж кандидатами до Союму знаходиться м. н. генерал Довбур-Муснішкі, як перший на лісті Міщанського Обєднання.

Безробіття у Польщі.

Кількість безробітних у Польщі зростає. Причиною цього є зменшення продукції промислу в Лодзі, переїзд безробітних Поляків із Чехії, котрих чеський уряд силус вертати до Польщі, а також численна реєміграція з Німеччини.

Совітська Росія.

Сесія ВЦВиконкома.

Четверта сесія ВЦВиконкома збереться в Москві 21. жовтня. В програму включено: 1) справоздання президіум ВЦВиконкома; 2) кодекс законів про працю; 3) доклад про краєві й губерніяльні економічні наради; 4) положення про губерніяльні з'їзди совітів й про губерніяльні виконавчі комітети; 5) ствердження кодекса законів про землю; 6) розгляд кодекса цивільних законів; 7) проєкт організації совітського судівництва; 8) доклад кирізьського ЦВиконкома; 9) доклад іркутського ЦВиконкома; 10) доклад Іваново-вознесенського губвиконкома; 11) доклад центрального статистичного управління про „Урожай збіжжя й трав“ й „Продовольчі і сировинні ресурси республіки в 1922—23 р.“

Концесії на нафту.

„L'ere Nouvelle“ з авторитетного джерела повідомляє, що висча економічна рада в Росії подала совітському правительству проєкт, який торкається взаємовідносин між урядом й концесіонерами в нафтових теренах Кавказу. Економічна рада держиться тої думки, що концесії мають бути віддані їх по-

реднім власникам в тому разі, коли вони висловлять бажання й заявляють угоду з совітським правительством. Це торкається районів Грозного, Баку й Кубані.

Політика Французів до Росії.

„L'ere Nouvelle“ подає, що десять французьких інженерів, промисловців й фінансистів мають прибути до Москви, щоб ознайомитися на місці з засобами відбудови Росії й вступити в зносини з совітським правительством. Французька група запевняє, що вона не має ніяких офіційних доручень від французького уряду.

Видатний французький діяч Герріо, наміром якого поїхати до Росії в свій час присвятила багато уваги французька преса, виїхав до Росії 12. вересня. В розмові з представниками преси Герріо зазначив, що він доручень від французького уряду не має, але разом з тим підкреслює, що він наважє відносини з совітським урядом й зазначив, що договір між Люберзаном й Штінесом доводить, що в тих випадках, де правительству не можуть дійти до згоди, дуже багато інколи може зробити приватна ініціатива.

Кампанія проти „Дністра“.

Польські часописи оповістили вислід виборів „радців убезпечень“ польської Дирекції Обезпечень у Варшаві, на терені Східної Галичини. Вибрані „радці“ безапеляційно рішати будуть в есент. спорах з приводу примусового обезпечення і виміру відшкодувань у випадках пожежі.

Вибори переводили польські Ради повітові і наказні маршалки. Вибрали всіх 160 „радців“. У достойну компанію пошло сімох „пожондних русінув“, а 153 це польські графи, барони, шляхта і инша брєтє з домішкою „бленкітної“ крові. Слід зазначити, що українське населення участі у виборах не брало.

Подасмо поіменно цих 7 „радців“, що дали себе вибрати, на 1-й піліт. потомству, щоби ма-

ли хто у важкій хвилі боротьби за наше визволення лопина одноцілий фронт і переходив у табор противників. Назви їх подасмо за польською пресою. Ось вони:

1. от. канонік Теодор Кордуба, парох Бережан.
2. от. канонік Юліян Чучкевич, парох Ліска.
3. господар Василь Петрик з Лужка долішнього, пов. Самбір.
4. господар Дмитро Червінчак з Потиліча, пов. Рава руська.
5. господар Василь Басараба з Старої Ропи, пов. Ст. Самбір.
6. господар Іван Бовк з Ганусовця, пов. Станіславів.
7. Гринь Корчак з Дулиб, пов. Стрий.

Лише 7 „пожондних“ знайшлося на широкім просторі галицької України, що для лаїства лукаво-

го стали на чужу службу. Ця погішлюче явище.

У довгій реєстрі вибраних графів, баронів, шляхтичів і иншої расової брєтї, стидливо вирізняються назвиiska смирелних рабів Кордубів, Бовків, Басарабів, Петриків, Чучкевичів і инших Динтоїв, котрих наші опікуни взяли між своїх для декорації та щоби саїтови показати участь України у спільн. „wojni z wolnym“ і т. д.

Можна уявити собі ролю, яку відграватимуть наші „пожонди“ при вирішуванні спору поміж польською інституцією і примусово в ній обезпечення українського селянином. А цих спорів буде чимало!

Ось тепер польські східно-галицькі експозитури варшавської Дирекції обезпечень неправно вводять асекураційний примус на терені Східної Галичини, не ждучи вибору і уконститування Надзірної Ради. Польські агенти в асисті поліції всупереч арт. 42 закона з 23. червня 1921. р. примусово обезпечують будинки наших селян навіть обезпечені передтим в инших асекураційних товариствах і наражають

наших людей на поношення наслідків подвійного обезпечення.

Пригадуємо, що на основі міністеріального розпорядку з 29. червня 1922 р. асекураційний примус на терені Східної Галичини має бути приноврєлений лише до не обезпечених будинків і може бути введений щойно по довершенім виборі і уконституванні Надзірної Ради, а це до тепер не сталося. Також до тепер не було оповіщено, що станиці державної поліції у Сх. Галичині перемістилися в асекураційні агенції варшавської Дирекції обезпечень і поліціянти мають право закінчувати примусові обезпечення майна українського селянина навіть тоді, коли примус ще не обов'язує.

Начальна команда державної поліції у Варшаві повинна повчити своїх підкомєндних про їх права і обов'язки, що до них належить а що ні, інакше вийде таке, що ті, котрі мають обов'язок стояти на сторожі права і берегти закона, самі шнітно і безкарно його ломлять.

О. Кріп.

РІЖНІ ВІСТІ.

Жіноча Ліга Мира і Свободи.

Дня 6. вересня у Фрайбурзі почалося засідання міжнародної „Жіночої Ліги Мира і Свободи“ під проводом п. Гайман з Німеччини і в присутності представниць держав Європи. Україну заступають п. д-р Суровцова і п. Храпко-Драгоманова. Підчас дискусії п. Суровцова запропонувала посередництво української секції в справі поширення пацифістичної агітації на Сході. Представниця Англії Катерина Маршаль звернула увагу на необхідність помирення впливів Ліги підчас вирішення справи Сх. Галичини міжнародними чинниками. Порушено справу голоду на В. Україні. На порядку деннім дальших нарад стоїть багато цікавих справ, що торкаються Галичини і Вел. України.

Японські війська залишили Манджурію.

„Н. Фр. Прессе“ доносить, що останні військові відділи залишили північну Манджурію.

Предпоєження Совітів.

„Адеверуль“ доносить, що російський уряд звернувся до румунського уряду з проєктом розпочати переговори в справі розоружень і в справі трєвалого договору а не агресії. Деники подає, що румунський уряд згодився на перше проєдження, виключив однак всяку дискусію в справі границь Бєсарабії.

Льорд Керзон в Парижі.

„Вр. Альг. Цтг“ доносить з

Берліна: З Парижа доносять, що Поанкаре відложив свій виїзд до полудисевої Франції. Супроти цього скликано на 19. ц. м. засідання кабінетної ради. Того самого дня прибув до Парижа англійський мін. закордонних справ льорд Керзон, щоби відбуту з Поанкаре конференцію в справах Туреччини.

Пропозція про ратифікацію версайського договору.

Бюро Райтера повідомляє з Вашингтону, що у тамтешньому парламенті зголосив свою пропозицію деп. Бріттен, щоби президент Гардінг в імє торговельного світового мира вжив відповідних заходів звести лад у соціальних та політичних справах Європи. Теперішній час, каже внескодавець, є догідний, щоби зробити перегляд версайського договору та репарацийного питання: уряд Зєдинених Держав не може ждати здалека, поки європейські держави запросять його.

Льорд Джордж не виїде до Жєневи.

Н. Фр. Пр. доносить з Парижа що Льорд Джордж закинув намір виїзду до Жєневи.

Платіть партійний податок!!!
Присилайте на адресу: „Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові, Ринок 10, вил. ин. ч. 3.300, Жертводавці повище 500 мх. будуть оголошені поіменно!!!

НОВИНКИ.

— Кошевіката. Останнє (18) число „Діла“ сконфісковано за деякі місця вступної статті і за коментарі в справі відложення процесу Федака.

— Нахвал польської преси. Недавно польською пресою була подана вістка, що опрєцований Тимч. Самоуправним Виділом у Львові проєкт воєвідської самоуправи для Сх. Галичини, на якому мабуть опиратись підготовлений польським урядом і похований вже в комісії проєкт для „трєох воєвудств“, був зладжений при співучасті п. Володимира Дєшкєвича. Як нас повідомляють, п. Дєшкєвич, як член Самоуправного Виділу, вже минулого року при нараді над первісним проєктом Виділу, який був призначений взагалі для польської держави та мав на меті ввести в Польщі в життя самоуправний устрій, зажадав вилучення Східної Галичини із цього проєкту, застерігаючись із засадничих причин проти спроби одностороннього поладнання східногалицького питання. Коли Самоуправний Виділ недавно ухвалював додатковий проєкт самоуправи, який, як відомо я поль-

ської преси, прямував до поширення на цілу Східну Галичину компетенції майбутньої самоуправи львівського воєвідства, що до мелоративних, дорогових та фундаційних справ, то п. Дєшкєвич відкликався до згаданої засадничої заяви, вказуючи таким чином на одноціліє становище цілої галицько-української суспільности в сій справі.

— І на Шлєську арештують. По наказу польської влади на Шлєську, де недавно запанувала польська влада, арештовано редактора Кустоса, за пропаганду ідеї незалежності Горішнього Шлєську.

— Заява. П. Василь Букатович, управитель народної школи в Сококах прислав нам таку заяву: „Заявляю прилюдно, що я не кандидую на посаду до варшавського союму. Я був і завжди буду карним членом свого народу“. (Підпис) З того виходило, що п. В. Букатович не кандидує на посаду, а чи це дійсно правда — поживем, побачимо.

— Зїзд підкарпатського студентства. Студенти Підкарпатської України ладяться до зїзду в вересні в Ужгороді. На зїзд прибувають також професори, учителі, духовенство, а-

Преса.

Польська преса про експлозію в будинку „Просвіти“.

„Dziennik Ludowy“ пише: „Вчора о год. 8. вечором комісар поліції переходив ринком почув в будинку „Просвіти“ сильну детонацію. Закликавши агента зайшов до сходової клітки згаданого будинку і ствердив, що тут наступив вибух експлозивного набою. В тому часі на вулицю вибігло троє українських студентів, котрих зараз арештовано. Заарештовано поліцію, на місці явився інспектор Лукомський і пожежну сторожу. Скориставшись, що вибух наступив в отворі електричного годинника, поміщеного високо під суфтом на сходах в партері. Вибух вирвав частину муру нише годинника, розвалив стелю в одній кімнаті на поверсі і вибив багато шиб в цілому будинку. Існує підозріння, що українські терористи зі страху перед ревною переховували в годиннику вибуховий матеріал, який з невідомих причин експлодував.“

В тому будинку поміщені українські інституції, друкарня та товариства, які що дня відвідують маси інтересантів з провінції. На щастя експлозія не принесла жадних жертв в людях.

„Kurjer Lwowski“ пише: Слідство в справі вибуху не вяснило до тепер тайни. Мабуть справа скінчиться на домислах, бо правдоподібно не вдасться знайти винуватця. Хіба випадок розв'яже загадку. С деякі основи підозріння, що цю в Українці відставив експліт для відомих цілей, сховав його в годиннику в надії, що нікому не прийде на думку там шукати вибухових матеріалів. Загадкою є також два свіжі сліди від куль на стіні першого поверху.

Ревізію під проводом Кайдана переведено в книгарні ім. Шевченка. Найдене багато не цензурованих книжок, брошур та студентських індексів. В локалі „Союза“ найлено кореспонденцію студентської ради, чорні листи, шапірограф для друкування відозв і інші матеріали. Переведено ревізію в редакції „Діла“ і в друкарні Айхельбергера. Найлено компромітний матеріал, цілий квестіонар тайного

українського університету і цікавий матеріал, який відноситься до діяльності „Центрального Народного Комітету“.

Вечером перед „Просвітою“ заїхав віз, яким вивезено весь сконфіскований матеріал, який свідчить про те, що Українці не дармують. З того матеріалу може уласться викрити жерело терору і саботажу, який панує тепер у Східній Галичині. На місці арештовано сімох українців, описав ще кількох, між ними одну жінку.

Перед будинком „Просвіти“ громадиться тизпа людей, які різно коментують випадок. Цілий будинок стереже поліція. Ревізію переведено і поза домом „Просвіти“.

„Gazeta Poranna“ інформує про цей випадок в такий спосіб: Ми вже доносили про вибух в будинку „Просвіти“ який є головним гніздом заговорів проти Польщі. Цілу ніч поліція стояла на варті біля того будинку і нікого до камені не пускала. Ранком переведено ревізію в цілій камені в котрій містяться українські товариства на чолі з „Просвітою“ і „Ділом“. Ревізія тривала до 7 год. вечором а перезвано її з браку світла, тому, що вибух знищив всі електричні проводи. Тому, що редакція і друкарня стоїть під доглядом поліції, „Діло“ не появилось ані вчора, ані сьогодні. Сконфіскований матеріал свідчить, що в тим домі містилася правдива кузня терорів і замахів і що там переховувало вибуховий матеріал.

В „Союзі Кредитовім“ в касі найдемо тайні відозви і документи. Коли комісар питав директора банку з відки в касі взяли відозви, то він заявив: „Бігме не знаю“. Тому директора Савчина арештовано. Також арештовано возного з з того дому Кузьму і його дочку Марію.

В кімнаті арештованих, в колисці, в сінниках, за образами найдемо тайні відозви проти Польщі. Стверджено, що в кімнаті Кузьми ночами друковано на циклостілю відозви і тайні обіжники. „Український Кредитовий Союз“ буде польською владою закритий.

туристи й представники чеського студентства.

— До нечистих Фай і організмих Комітетів. Українське Красне Товариство схорони дітей і опіки над молодістю у Львові повідомляє всі свої нечисті Фай і Комітети, які заміряють заснувати Фай Товариства, що в наслідок знесення війникового стану в Східній Галичині, Фай котрі внесли подання, можуть уконститууватися, коли до 4 тижнів не дстали відповіді на своє подання. Фай і Комітети, яким заборонено свого часу розпочинати діяльність, повинні негайно внести догє подання і по уливі 4 тижнів злікети Загальні Збори.

— Правда. До одної карної справи знаходиться в суді в Куликові додучене таке свідчення: „Kiodzienko 24. 7. 1922. Do Swietnego Sondy w Kulikow. Omnia Kiodzienko wystawia muraln sc Michała Kuszki, Iwana Andiaszka tak ze Michał kuszka ma lat 23. On był sprokojny po nim tak pki takiego nieslyszal a wienc nie ważnego. Iwan Andrazko lat ma 19 przy Ojco jest tak samo jezczce romn nki U kradziezy nie sly hal az teraz pow adajem ze On wiot kozuch chuski dal Michalowi zeby sprzedal tak wienc nie takiego“. N. g Antoni And uszko“. Треба знати, що сей „Antoni“ то перлина між старостинськими війтами в жовківській праці. Цікаво скільки „кавалків“ таке свідчення коштувало?

— Англія чотує фінанси. Англіська преса доносить, що англійський бюджет на 1922 виносить 11 мільйонів стерлінгів на воздушну війну флоту.

мор єпископа поспувався, коли він переконався, що в школі нема й одної дитини, що умілаб говорити по польськи. Українська мова так роздратувала єпископа, що він виголосив в костелі промову і назвав усіх Українців латинського обряду „злюдіями, що уклали польську мову“. Нема то як наше христолубиве і братолубиве польське духовенство!

— Спек в Н-в-ті. Норвегська преса доносить, що в Норвегії панує велика спека, якої не було десятих літ. В місті Томсе яке лежить далеко на півночі температура виносить 90° Фагенгайта а в ночі 82°. Спека нищить всі засіви.

— Жінка — пастором. На днях відбулося вінчання вперше перед пастором-жінкою в Лондоні. Обряд ріжнися в де-чім. В присязі не було згадки про „послушенство“, ані про се, що муж має бути „паном“ своєї жінки. При обрученню проголосили обоє молодята собі взаємно: „як огей перстень окружує тепер твій палець, так най моя любов огортає твоє життя по всі дні“. Крім того підчас вінчання пригравала органістка й співав жіночий хор.

— В степі а часописів в Празі. В жовтні ц. р. устроюється одною великою фірмою в Празі виставка всіх часописів усіх країв, яка подасть перегляд журналістики цілого світа.

— Німецька валять. Як повідомляють, нестача готівки в Німеччині така велика, що державна друкарня виробляє денно 3—4 мільйонів банкнотів.

— Театр у Львові. Звертаємо увагу нашого громадянства на дві театральні вистави трупи артистарежисера Миколи Орла Степняка, які відбудуться в суботу 23. і в неділю 24. вересня вечором о 8. год. в салі Музичного Інститута ім. М. Лисенка, при вул. Шашкевича ч. 5. А саме виставлені будуть в суботу „Борці за мрію“, драма на 4 дії Тогобочного Івана, а в неділю „Гли-тай абож Паук“ — драма на 4 дії Кропачинського. У виставах беруть участь артистки й артисти переважно Київського театру М. Садовського й Українського Державного Театру в Кам'янці. Білети продаються від п'ятниці почавши в Народній Торголі, а в день вистави при касі театру, по цінах 1500, 1200, 1000, 800, 500 мп. Заходом Т-ва „Просвіта“ у Львові — зібрав п. Орел-Степняк цю свою трупу і від двох місяців уладжує вже вистави по селах як зразковий людський театр а тепер на дві вистави приїхав до Львова, в часі мандрівки театру „Бесіди“ по провінції. Сподіємося, що львівське громадянство радо відвідає в тих днях театр, щоб подивитися і на ціло людську трупу.

Пам'ятайте про пресовий фонд „ДІЛО“!

Жертви просяться сплати до Красного Союзу Кредитового у Львові (Ринок ч. тє.) на білунчий рахунок „Діла“.

Український Центральний Комітет у Рчі Посполитій Польській

(Варшава, Аля Рун 6 м. 3.)

звертається до Українського населення в повіті Володимир-Волинському з уклінним проханням піти на зустріч нуждам Українців-емігрантів з Великої України перебуваючих на теренах Польщі і пожертвувати для них найнеобхідніші речі і продукти (одіж, взуття, білизна, сукно, полотно, шкіра, паливо, борошно, крупа, збіжжя, сало, картопля, бураки, капуста, морква тощо). Для прийому цих жертв через місцеві організації та інституції Командировані від У. Ц. К. окремі особи, які мають на руках уповноваження від Дирекції У. Ц. К.,

а також книжки за шнуром і печаткою для видачі покітування жертводателям. Пожертви мають бути розподілені між емігрантами особливими Комісіями по призначенню Українського Центрального Комітету.

Збірка переводиться з дозвту М-ва Внутрішніх Справ.

ЖЕРТВ

Просвіти організаційний фонд
Тема „Просвіта“.

436) Е. Голінатий в Новім селі 2000, кличе: Ф. Голінату у Львові, М. Копистяненку з Клебанівки, В. Голінату з Шельпак; 526) д-р Панчишин у Львові 2000, 527) Н. Палашишпа з Тернопілля 2000, кличе: А. Терпиляка в Залучі, А. Приймака у Львові, О. Утриська в Комарні; 528) Яків Карчмий в Бродях 1000, кличе: Йос. Дутчака і В. Завадовську в Бродях, Захарія Репляського в Гаях старобібрських; 529) А. Шпундерова в Підгайнях 1000, кличе: М. Ковалів Галичанин, А. Малисову Підгайш, О. Петришин Залуче, о. М. Коритко Холодів, В. Грушкевич Залісе; 530) В. Паар в Яворові 2000, кличе: А. Конрада в Яворові; 531) А. Конрад в Яворові 1000, кличе: В. Шумиловича і Ліськевичеву в Яворові; 532) М. Гарух у Львові 1000, кличе: П. Греня і А. Бесікського складачів в „Ділі“; 533) о. Т. Столяр в Хмельні 2000, кличе: о. Г. Зінка, проф. Кічуна; 534) О. Прокош у Львові 1000, кличе: М. Кромечівну, Білинську і К. Малицьку всіх у Львові; 535) о. Гавришак з Пикулич 2000, кличе: о. Ю. Куницького в Ігровиці, о. В. Гарасимовича в Тернопілі, В. Гусака в Бережанах; 536) д-р Надрага Алекс. у Львові 1000; 537) П. Шереметівна в Малинівці 1000, кличе: Л. Ліщинського, М. Кураха у Львові, П. Глуховецького, Т. Перуніану; 538) О. Козаківна в Містках 1000, кличе: М. Шеремету в Малинівці, П. Хриняка в Містках і Мих. Чичкевича в Малинівці; 539) О. Карпіс у Львові 1000, кличе: Ю. Савко, Ж. Карлова і Й. Ліськевича у Львові; 540) Й. Ліськевич у Львові 1000; 541) А. Граб у Львові 1000, кличе: І. Петровича і Ст. Барана у Львові; 542) Харкевич в Бориславі 1000, кличе: В. Рибак і П. Магаса в Бориславі; 543) д-р Я. Шипайло в Тисьмениці 1000; 544) о. Ф. Рабій в Самборі 1000; 545) о. А. Галандюк в Болехові 1000; 546) І. Драган в Балинцях 1000, кличе: о. Г. Волчука, М. Калитовську, М. Дроговицьку, М. Михайлюка, С. Драгана, Ст. Матічука, Н. Демчука, Ю. Драгана, І. Микитюка, Г. Мантійчука, В. Симатюка, Н. Николи, П. Максимчука, М. Грабовецького, Л. Пернеровського, І. Корбутяка, Н. Максимчука, І. Самуляка, П. Лячука, П. Ферля, Ю. Симатюка, Ст. Пернеровського, усіх в Балинцях; 547) Д. Гриніська в Дорі 1000, кличе: О. Струць в Ямні, К. Николайчук в Надавірній, Ф. Кульчицького в Гордіні; 548) Ст. Левіцький 2000; 549) о. Партен Чубатий в Перерові 1000, кличе: о. Лугового В. в Вербіж, о. Н. Руденського в Гвіздиці, о. І. Лушинського в Товстені, о. Е. Савчинського в Гвіздиці, І. Чужака, І. Трохимчука, Я. Микитюка, В. Микитюка, усіх в Перерові; 550) Пашковський у Львові 2000, кличе: о. декана Левницького в Олеску, Ст. Пашковського в Станиславові і нотаря Лещинського в Олеску; 551) І. Малич в Дубівці 2000, кличе: І. Ратушняка, М. Короля і Г. Гарасимову в Ізавкої; 552) Волод. Малицький в Боршевці 1000, кличе: П. Солонинку в Цупарці, Д. Петришина в Залучі, Т. Анастасівського в Капустинцях; 553) Ст. Доноровича в Бориничах 1000, кличе: І. Цегельську в Топорові, О. Лисівну в Рахоботках і Ст. Лотоцьку в Голдовичах; 554) о. К. Донорович в Борі

Накладом У. П. Т. вишла в друку перша частина (на цілу п'яту і початок шестієї іллії середніх шнїл) христоматії:

Старе Українське Письменство

Михайла
Возняка

Купуючі платять за цілу книжку, а другу частину одержать в ли топад ц в за зворотом прикріпленого до заголовної сторінки купону. — Книжка оновлена 30 вересня 1922 року, на прикрашеному папері, багато ілюстрована.

Головний книгарня Старопрісїського Українського Педагогічного Товариства, Львів, Руська ч. 3.

ВЗУТТЯ
вибагливе і звичайне,
загрозливе і красиве по
найдешевших цінах —
грати і деталі до набуття у фірми:
А. Крушель і Б. Фрухтер
Львів, Ринок ч. 29, в пасажі
473 А-дольного 2-16

МІД І ОРІХИ

643 4-10 закупить
Садівничо-огородничє заведення
А. Терпиляна
Балузєва - Галич.

ВУГЛЕВЕ БЮРО

В. ТІГЕР

Львів, Пасаж Гавсмана 9.
приймає замовлення на гер'шн-
шеський і краєвий вугаль, також і
комс по конкурентційних цінах з
724 шнїською доставкою. 2-5

ПІДРУЧНИК КНИГОВОДСТВА
В КООПЕРАТИВНИХ СПІЛКАХ

С. Терещковича, потрібний так до науки
в школі і на курсах, як і в практиці при
книговодстві.

Ціна Мп. 800.—

До набуття в книгарнях і Народній Тор-
говлі у Львові, Ринок ч. 36, та в Краєнім
Союзі господарських Спільнот, Львів, вул.
Зіморівича ч. 20, II. поа. 702 3-3

МАШИНИ

до виробу цемент-
них дахів, —
ХРЕСТИ ДЛЯ ЦЕРКОВ, ГРОМО-
ЗВУДИ, ВІКНА, СХСЛИ, ОГОРО-
ДЖЕННЯ, ЗАЛІЗНІ ЛІЖКА ДЛЯ
БУРС, ДЕСЯТНІ ВАГИ і всілякі ро-
боти входять в кошт слюсарських
490 виробів виготовлює 9-10

Михайло Стефанівський
у Львові, вул. Варотатова ч. 10.
(між вул. Ридерською а Кордецькою).

Купуємо всяку скількість!!!

ЛЕН **КОНОПЛІ** **ПРЯЖУ**

При вагонових офортах
посилати пробки. — **ПОПОТНО, Львів, Зіморівича 20.**

XXIV. 0-10

ЛИСИ

лише у Артура Пайцера
Пасаж Гавсмана 5.
Нехай кождий пере-
конається про
найнищі ціни.

Адр. тел.: Пайцер, Львів,
718 П. Гавсмана 5. 2-2

ПИТНИЙ МІД „КАШТЕЛЯН“
виключно на правдивому пчїльному меді фірми
І. А. БАЧЕВСКИ
Львів, Знесіння коло Львова. XXIV. 1-2 Рік заложення 1702.

CUNARD

До
Америки
і
Канади

найбільші і най-
скорші кораблі
— на світі.

Львів,
Сикстуська 37.

Львів, вул. Сикстуська ч. 37.
(напроти почти).

Уважайте на число 37!!!

Тернопіль, вул. Голуховського ч. 19. Станиславів, вул. 3. Мая ч. 12.

Урядово уповноважене до парц-
ляції оденное українське —
ПАРЦЕЛЯЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО

„ЗЕМЛЯ“

стов. зар. з обм. порукою
у ЛЬВОВІ, Ринок 43,
ч. телеф. 533.

переводить парцеляції і приймає
вкладки до обороту на 10% і вище
724 після умови. 1-2

Не купуйте товару!

доки не оглянете ціни в наших виставових вікнах!

Ціни подані є правдиві, а не брехливою рекламою.

Жакети вовн. гімалая	7.500	Сукині шовк. трик. від	9.500
Жакети вовняні плащі	9.800	вовн. габардинові	17.500
Завиванки подвійні	4.400	Шляфроки фланелові	8.500
Мужські светери	3.500	Спіднички вовняні	4.500
Пледи гладкі	7.200	Блузки білі реверса	5.300
Дитячі жакети	7.500	Шовкові жакети	42.000

Трикош шовковий подз. ширина різні барви метер 13 800

„ „ „ „ в паси різні 11 200

барви — мтр.

Для гуртівників особний відділ!

МАГАЗИН МАННЕРА Львів,
новостий для Пань Сикстуська ч. 2.

КИНОТЕАТРИ

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

вквітлюють від 20. вересня 1922 р. атракційний архітектур американської фабрики „Universal Film Mfg. Co. в Новім Йорку на підставі Данила Дефо п. 2:

„РОБІНЗОН КРУЗО“

Все, що вимріяла найсміліша фантазія славного англійського письменника Данила Дефо, відтворила американська фабрика з найбільшою точністю. Сей архітектур зозволяє молоді та зворушує старших.

ПЕРША ХРИСТІАНСЬКА ТОРГОВЛЯ РІЛЬНИЧИХ МАШИН
і ГОСПОДАРСЬКИХ ЗНАРЯДІВ

І. ЛЕВИЦЬКОГО

в СТРИЮ, площа Торговиці (власний дім).

Має на складі нератові молотільні, ручні керати, січкарні, машини до чищення збіна. — Вертгайльські наші. — Власна фабрика плугів.

687 Продаж по фабричних цінах. 4-6